

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) jako orgán příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah podle § 54 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, (dále jen „zákon o dráhách“), **rozhodl v řízení, jehož účastníky jsou Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 a KŽC Doprava, s.r.o., IČO 27423069, se sídlem Meinlinova 336, 190 16 Praha 9 - Koloděje, podle § 34e odst. 1 a 3 zákona o dráhách**

takto:

Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2020 a pro jízdní řád 2020, účinné od 14. 12. 2018 vydané Správou železniční dopravní cesty, státní organizací, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, je v části příloha „C“, část C Ceny za použití dráhy celostátní a regionálních drah provozovaných Správou železniční dopravní cesty, státní organizací, jízdou vlaku a podmínky jejich uplatnění, bod IV - Cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy v rozporu s § 23 odst. 1 písm. d) zákona o dráhách a § 33 odst. 3 písm. a) a c) zákona o dráhách.

Úřad stanovuje Správě železniční dopravní cesty, státní organizaci, **lhůtu 90 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, po jejímž uplynutí nelze přílohu „C“, část C, bod IV - Cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2020 a pro jízdní řád 2020 v uvedeném rozsahu použít.

Odůvodnění:

Úřad obdržel návrh společnosti KŽC Doprava, s.r.o., č. j. 2/2019/HH ze dne 1. 1. 2019 (dále jen „KŽC“, „podání KŽC“) na posouzení souladu Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2020 a jízdní řád 2020, účinného od 14. 12. 2018, vydaného společností Správa železniční dopravní cesty (dále jen „Prohlášení 2020“), resp. jeho části - přílohy „C“, části C, bodu IV - Cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy, se zákonem o dráhách.

Úřad oznámil zahájení řízení a vyzval KŽC, aby doložila, v čem je spatřován rozpor přílohy „C“, části C, bodu IV Prohlášení 2020 se zákonem o dráhách a jaké jsou předloženy důkazy prokazující tento rozpor. Úřad dále vyzval KŽC k úhradě správního poplatku a řízení přerušil.

V reakci na to KŽC doplnila podání a uhradila správní poplatek. Úřad pak vyrozuměl účastníky řízení o jeho pokračování. Dále Úřad výzvami dožádal Správu železniční dopravní cesty (dále jen „SŽDC“) o informace související s podáním. V oznámení o ukončení dokazování pak Úřad

poskytl účastníkům řízení lhůtu k vyjádření, přičemž možnosti vyjádřit se nevyužil žádný z účastníků řízení.

Podání KŽC

Podle KŽC je konstrukce ceny za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy (dále jen „cena za zastavení vlaku“) v rozporu nejen se zákonem o dráhách, ale i s výměrem MF č. 01/2019 ze dne 28. listopadu 2018, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami (dále jen „Výměr MF“) a především s dobrými mravy. Výpočet ceny za zastavení vlaku je stanoven jako globální součet nákladů vynakládaných na zajištění této služby za celou síť vydělený počtem nástupních bodů. Výpočet konečné ceny dále vychází z faktoru hmotnosti vlaku násobeným korekčním koeficientem. Konstrukce ceny nereflektuje otázku vybavení jednotlivých nástupních míst s ohledem na přiřazení nákladů. KŽC uvádí na příkladu třech železničních stanic rozdílnost poskytovaných služeb. O úrovni vybavení stanice Čelákovice nemá KŽC žádné pochybnosti, v Mochově zastávce a Mochově nejsou SŽDC poskytovány žádné služby. V Mochově zastávce ani neexistuje žádná použitelná přístupová komunikace na nástupiště, nikdo zde nenastupuje ani nevystupuje a vlak má pouze zastávku na znamení.

Podle KŽC jsou nástupní body pro cestující v síti SŽDC vybaveny různě, všechny nemohou generovat stejné náklady za použití přístupových komunikací pro cestující a není důvodné platit stejnou cenu za evidentně odlišný rozsah poskytovaných služeb.

Pro samostatný motorový vůz 810 o hmotnosti 24 tun do Mochova v jednotlivých nástupních bodech zaplatí částku 0,80 Kč, což je např. v železniční stanici Praha hlavní nádraží částka zcela neodpovídající nákladům. V případě Mochova je tomu zcela naopak, neboť zde jsou skutečné náklady nulové.

Dále KŽC uvedla, že se cena platí za použití přístupových komunikací, avšak z Prohlášení 2020 není zřejmé, jaké služby uvedená cena zahrnuje. V části 6.1.1 Prohlášení 2020 je uvedeno, že cena je součástí minimálního přístupového balíčku a odráží náklady na zajištění provozuschopnosti dráhy. Cena zřejmě obsahuje běžné náklady spojené s údržbou, osvětlení, provoz eskalátorů apod. SŽDC sdělila, že odhadované náklady jsou cca 120 mil Kč, počet nástupních bodů je pak cca 4000, z čehož vychází průměr 30 tis. Kč nákladů na jeden nástupní bod ročně. Toto neodpovídá skutečné vybavenosti jednotlivých nástupních bodů. KŽC toto považuje za nesprávné a neodůvodněné.

Způsob výpočtu resp. stanovení části ceny za použití dopravní cesty osobního vlaku je podle KŽC v rozporu s § 23 odst. 1 písm. c) zákona o dráhách, který ukládá provozovateli dráhy sjednávat cenu za užití dráhy nediskriminačním způsobem. Podle KŽC je cena stanovena jako diskriminační, tj. v rozporu s § 33 odst. 1 zákona o dráhách, jelikož nereflektuje na rozsah služeb, kdy tento nelze nijak zjistit a užívání služby neumožňuje reklamaci.

Zpoplatnění neumožňuje reklamační proces v případě závad na přístupových cestách a omezeních při modernizacích. KŽC poukazuje na nárůst nákladů, které byly doposud hrazeny SŽDC a které zatíží provozování drážní dopravy v závazku veřejné služby financované z omezených prostředků krajských objednatelů dopravy.

KŽC navrhuje, aby Úřad rozhodl o neplatnosti této části Prohlášení 2020, resp. rozhodl o tom, že nástupní body budou rozčleněny do kategorií podle druhu vybavení.

Vyjádření SŽDC

K podání KŽC

Podle názoru SŽDC podání neobsahuje informaci, se kterou částí zákona o dráhách je bod IV. přílohy „C“ části C Prohlášení 2020 v rozporu. Podle SŽDC k porušení zásad cenové regulace nedošlo.

Předmětem zpoplatněné služby je umožnění průchodu cestujících k vlakům. Rozsah vybavení každého nástupního místa odpovídá vyhlášce č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah (dále jen „vyhláška č. 177/1995 Sb.“), fyzickému stáří a místním podmínkám

s ohledem na investiční plány a jednání s orgány územních samospráv. SŽDC se dále zabývá otázkou případného promítnutí rozdílných cen za zastavení vlaku do jízdového a do požadavků na úhradu zajištění dopravní obslužnosti u objednavatele osobní dopravy.

K argumentům KŽC ohledně stanovení cen v zahraničí SŽDC uvádí, že kategorizace stanic se v těchto zemích provádí nikoliv podle technického vybavení, nýbrž podle frekvence cestujících. Vyšší cena je stanovena pro kategorie stanic s vyšší frekvencí cestujících. Kategorizace stanic podle úrovně jejich vybavení, potažmo úrovně nabízených služeb, je vhodná v podmínkách, kde provozovatel dráhy zpoplatňuje širší rámec služeb, než jenom služby poskytované dopravcům v rozsahu minimálního přístupového balíku. SŽDC upozorňuje, že kategorizace stanic podle vybavenosti však může způsobit zdánlivě diskriminační zpoplatnění. Příkladem může být ukazatel kategorizace „délka nástupiště“, který může být nevýhodný, pokud dopravce provozuje krátké vlaky na tratích vybavených dlouhými nástupišti, přičemž v rámci modernizace se délky nástupišť prodlužují. Faktor obsaditelnosti vlaku, použitý v modelu SŽDC, je v tomto objektivnější.

SŽDC neshledává důvody k reklamacím zpoplatnění, jelikož výše zpoplatnění je jednoduše spočitatelná a částka bude s dopravcem vzájemně odsouhlasována. Kvalita poskytnuté služby je měřitelná jednoduchým posouzením skutečnosti, zda byl příchod (odchod) cestujících k (od) vlaku umožněn.

K informaci o rozsahu služeb

SŽDC ve věci zveřejnění informací o rozsahu služeb použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy pro každou jednotlivou stanicí uvedla, že kapitolou 6.1.1 Prohlášení 2020 deklaruje služby spojené se zajištěním provozuschopnosti dráhy včetně přístupových komunikací k vlakům dopravců jako součást minimálního přístupového balíku. Z toho vyplývá, že osobním dopravcům hodlá účtovat ceny výhradně za přístupové komunikace, které splňují kritéria příslušnosti k minimálnímu přístupovému balíku. Tyto jsou součástí železniční infrastruktury vyjmenované v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru, zahrnuté do minimálního přístupového balíku ve smyslu její přílohy II, čl. 1 písm. c) a jsou součástí rozsahu použití dráhy podle čl. 1 bodu 6 přílohy k vyhlášce č. 76/2017 Sb., o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb (dále jen „vyhláška č. 76/2017 Sb.“). Jejich druhové určení vyplývá zejména z § 9 písm. i), § 21 a § 38 vyhlášky č. 177/1995 Sb. Jde tedy o přechody, nadchody, podchody, chodníky, eskalátory, výtahy, pohyblivé chodníky, nástupiště a jejich zastřešení. **Jejich rozsah a popis je pro každou stanicí nebo zastávku evidován za účelem zajištění údržby a organizování provozu** ve vnitřní dokumentaci uložené ve stanicích. Zde jsou i uvedeny režimy časové přístupnosti. Vnitřní prostory, které jsou součástí přístupových cest, jsou vytápěny jen v mírném počtu případů a osvětlovány v souladu s provozními normami.

Ke kalkulovaným nákladům

SŽDC kalkulovala do ceny přímo vynaložené náklady v souladu s výměrem MF - Částí II, položkou 3, Užití železniční infrastruktury celostátních a regionálních drah a veřejně přístupných vlečků a do ceny zahrnuje náklady na vodu, elektřinu spotřebovanou při údržbě a opravách, opravy předmětných objektů, mzdy zaměstnanců provádějících úklid a údržbu a služby týkající se úklidu a oprav prováděných externími subjekty. Náklady na osvětlení nebyly do kalkulace zahrnuty.

Ke kalkulacím podle kategorií tratí

SŽDC k provedení kalkulace podle jednotlivých kategorií tratí uvedla, že kalkulaci provedla v souladu s výměrem MF částí II, položkou 3, čl. 7. Zde je uvedeno, že kalkulace základních cen za regulované služby musí být zpracována na základě nákladů přímo vynaložených na regulované služby na celé síti. Základní cena je pak upravována s ohledem na obsaditelnost vlaku.

SŽDC nekalkulovala cenu za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy podle jednotlivých kategorií tratí, neboť jde o samostatnou složku výsledné ceny za užití dráhy jízdou vlaku. Náklady jsou v účetnictví odděleny od nákladů pro kalkulaci ceny za použití

dráhy jízdou jednoho subvlaku (*pozn. jízda subvlaku je část jízdy vlaku po příslušné kategorii trati, pokud vlak jede po tratích více kategorií*), která kategorizaci tratí zohledňuje. Obě složky jsou dále navzájem rozlišitelné podle rozdílných jednotek. Kategorie trati, jež je formou koeficientu zohledněna v ceně za použití dráhy jízdou jednoho subvlaku, reflektuje technické parametry tratí nesouvisející s průchodem cestujících.

Vazba na cenu za užití dráhy jízdou vlaku

SŽDC považuje cenu za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy za součást ceny za užití dráhy jízdou vlaku, jelikož je regulovanou cenou za užití železniční infrastruktury a není cenou za přidělení kapacity ani za přístup po dráze k zařízením služeb. Má příčinnou souvislost s jízdou vlaku osobní dopravy.

SŽDC ve vyjádření cituje výpočet ceny za použití dráhy jízdou konkrétního vlaku tak, jak je uvedený v Prohlášení 2020. Ten je kalkulován podle vzorce, který je součtem dvou samostatných prvků, cena za zastavení vlaku nabývá reálnou hodnotu pouze v případě, že tato služba byla vyžádána a poskytnuta a závisí na počtu plánovaných zastavení vlaku osobní dopravy. Každá část ceny za použití dráhy jízdou vlaku je ovlivněna jinou částí nákladů k tomu přímo vynaložených. Náplň ceny za jízdu jednoho subvlaku nebyla oproti dřívějšímu změněna, cena za zastavení vlaku reflektuje náklady spojené s převzetím železničních stanic od společnosti České dráhy, a. s. (dále jen „ČD“), které doposud nebyly předmětem cenového modelu.

Vyjádření SŽDC ve věci pomoci postiženým osobám

K plnění čl. 22 nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1371/2007 o bezplatné pomoci zdravotně postiženým osobám nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace (dále jen „postižené osoby“) SŽDC uvádí, že šikmé schodišťové plošiny jsou instalovány v nepatrném počtu železničních stanic, nově se nezřizují, jsou ve většině případů nefunkční. Mobilní plošiny určené k manipulaci mezi nástupištěm a vozidlem SŽDC nevlastní, ani neprovozuje. Pokud jsou používány, jsou ve vlastnictví dopravců a jsou obsluhovány jejich zaměstnanci. Svislé výtahy nebo šikmé pohyblivé chodníky neslouží pouze zdravotně postiženým osobám a v některých případech jsou situovány v prostorách mimo železniční infrastrukturu, zpoplatněnou v rámci minimálního přístupového balíku. Podle SŽDC zpoplatnění přístupové cesty s poskytováním pomoci postiženým osobám nesouvisí. Přístup je zajištěn stavebním uspořádáním stanic a instalací technických zařízení. Kalkulace ceny za použití přístupových komunikací pro cestující může zahrnout náklady na provoz zbývajících šikmých schodišťových plošin, které, pokud vůbec vznikly, jsou součástí balíku nákladů na technologická zařízení. Vzhledem ke své marginalitě nemohou ovlivnit výši ceny za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy. Postiženým osobám je bezplatně poskytována pomoc v rozsahu možností odpovídajících obsazení železniční stanice personálem SŽDC.

Přehled stupně bezbariérovosti je pro každou stanicí a zastávku uveden na webových stránkách SŽDC a v jízdních řádech. Někteří dopravci poskytují své klientele informace získané z výše uvedeného zdroje SŽDC.

Stanice ve vlastnictví ČD

SŽDC uvádí, že vydává prohlášení o dráze pouze pro dráhy, které jsou v majetku státu, nebo kde je jejich provozovatelem či přidělcem. SŽDC také zveřejňuje ve svém prohlášení o dráze informace o podmínkách poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb provozovaných jinými společnostmi. Předpokladem je předání informací, které si provozovatel zařízení služeb nebo vlečky přeje v prohlášení o dráze zveřejnit. To se ale v případě ČD a jimi provozovaných mobilních plošin doposud nestalo.

Cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy je kalkulována z nákladů, které jsou spojeny s provozováním infrastruktury SŽDC. Ta zahrnuje i místa, která hraničí s přístupovými komunikacemi provozovanými ČD. SŽDC nemá informace o nákladech jiných provozovatelů drah a do kalkulace je nezahrnuje. To platí jak pro zmíněné přístupové komunikace, tak pro výše pojednávaná zařízení služeb.

Stanovisko Úřadu k námitkám účastníků

K informaci o rozsahu služeb

Podle § 23 odst. 1 písm. d) zákona o dráhách je provozovatel dráhy celostátní nebo regionální mimo jiné povinen umožnit dopravci, který splňuje podmínky pro provozování drážní dopravy podle tohoto zákona, provozovat drážní dopravu na dráze za cenu sjednanou podle cenových předpisů. Tímto předpisem je zákon č. 526/1990 Sb., o cenách (dále jen „zákon o cenách“). Podle § 1 odst. 1 zákona o cenách se tento zákon vztahuje na uplatňování, regulaci a kontrolu cen výrobků, výkonů, prací a služeb (dále jen „zboží“) pro tuzemský trh. Podle § 2 odst. 1 zákona o cenách se cena sjednává pro zboží vymezené názvem, jednotkou množství a **kvalitativními a dodacími nebo jinými podmínkami sjednanými dohodou stran (dále jen „určené podmínky“)**. Rozsah a popis služby použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy, jednotlivě pro každou stanici a zastávku, není nikde uveden. Tyto údaje jsou pouze evidovány za účelem zajištění údržby a organizování provozu ve vnitřní dokumentaci uložené ve stanicích. Nejsou tedy uvedeny za účelem sjednávání ceny a způsobem přístupným pro žadatele o kapacitu dráhy. Nejsou k dispozici ani režimy časové přístupnosti a informace o případném vytápění. Zařazení těchto zařízení do kategorií podle vyhlášek č. 177/1995 Sb. a č. 76/2017 Sb., uvedené ve vyjádření SŽDC, pouze všeobecně popisuje charakteristiku těchto služeb. Jejich konkrétní rozsah, který je, jak namítá KŽC, v každé stanici odlišný, není nikde uveden. SŽDC dále uvedla, že do ceny zahrnula pouze přímé náklady, čemuž odpovídá i výčet zahrnutých položek.

Podle § 13 odst. 1 zákona o cenách je prodávající povinen, pokud nejde o prodej zboží spotřebitelům, předložit kupujícímu na jeho žádost nabídkový ceník, obsahující ceny nabízeného zboží ve vztahu **k určeným podmínkám**. Vzhledem k tomu, že jde o cenu za použití dráhy, je prodávající, v tomto případě SŽDC, povinna tuto cenu v souladu s § 33 odst. 3 písm. c) zákona o dráhách dopředu zveřejnit v prohlášení o dráze. SŽDC sice cenu zveřejnila, ta však musí být stanovena a zveřejněna ve vztahu k určeným podmínkám. Určené podmínky zveřejněny nejsou, v čemž Úřad shledává rozpor s § 13 odst. 1 zákona o cenách. Cena za použití dráhy uvedená v prohlášení o dráze je v rozporu se zákonem o cenách, v čemž shledává Úřad rozpor s § 23 odst. 1 písm. d) a § 33 odst. 3 písm. c) zákona o dráhách.

Podle § 33 odst. 3 písm. a) obsahuje prohlášení o dráze údaje o jejích provozně technických vlastnostech v souladu se seznamem vedeným podle § 23 odst. 1 písm. f), který obsahuje alespoň technický a provozní popis dráhy a jejích součástí, údaje o technickém a provozním stavu dráhy a jejích součástí. Vzhledem k tomu, že SŽDC považuje přístupové cesty za součást dráhy, jejich vlastnosti musí být obsaženy v prohlášení o dráze a nikoliv ve vnitřní dokumentaci uložené ve stanicích. V tom Úřad shledává rozpor Prohlášení 2020 s § 33 odst. 3 písm. a) zákona o dráhách.

K provedené kalkulaci

Cena za užití železniční infrastruktury je cenou věcně usměrněnou a způsob jejího výpočtu upravuje na dráze celostátní, regionální a veřejně přístupné vleče výměr MF, část II, položka 3. Její bod 8 stanoví, že samostatná kalkulace ceny musí být provedena podle jednotlivých kategorií drah v případě, že je u nich uplatněna rozdílná základní cena. SŽDC ve svém cenovém modelu stanovila v příloze „C“, části C, pod bodem II. 4 pět rozdílných koeficientů tratí. Samostatná kalkulace ceny musí být provedena pro každou kategorii zvlášť. Jak vyplývá z vyjádření SŽDC, tato nekalkulovala cenu za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy podle jednotlivých kategorií tratí. Z toho důvodu je stanovení ceny za užití dráhy v rozporu s citovaným bodem 8.

K tvrzení SŽDC, že podle bodu 7 kalkulace základních cen za regulované služby musí být zpracována na základě nákladů přímo vynaložených na regulované služby na celé síti, Úřad uvádí, že požadavek bodu 7 je nutno vztáhnout s ohledem na bod 8 vždy na příslušnou kategorii. Pokud by tomu tak nebylo, nemohla by SŽDC s využitím bodu 8 zavést jednotlivé kategorie drah. Účelem bodu 7 je zamezit, aby na různých tratích stejné kategorie nevznikaly různé ceny za užití dráhy, s ohledem na případné lokální náklady odchylovající se od průměru sítě.

Úřad ani nesouhlasí s názorem SŽDC, že uvedený postup lze uplatnit, jelikož jde o samostatnou složku výsledné ceny a náklady jsou v účetnictví vzájemně odděleny. Podle SŽDC kategorie tratí zohledňuje technické parametry tratí nesouvisející s průchodem cestujících. Právě zohlednění jednotlivých parametrů přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy se domáhá KŽC. Bod 8 výměru MF ukládá provést samostatnou kalkulaci pro jednotlivé kategorie bez ohledu na to, že kalkulace se skládá z různých složek, které jsou vzájemně účetně odděleny. Nelze tedy některé složky kalkulovat v každé kategorii zvlášť a jiné za všechny kategorie dohromady.

Úřad dále nesouhlasí s argumentací SŽDC, že obě složky jsou navzájem rozlišitelné podle rozdílných jednotek. Jak vyplývá z bodu II. 1 přílohy „C“, části C Prohlášení 2020, obě dvě složky jsou v jednotkách Kč a vzájemně se sčítají, což by při různých jednotkách nebylo možné.

Úřad ve věci námitky KŽC, že konstrukce ceny nereflektuje otázku vybavení jednotlivých nástupních míst s ohledem na přiřazení nákladů, uvádí, že takovou povinnost nelze s ohledem na znění výměru MF SŽDC uložit. Pokud by to takto SŽDC provedla, musela by tak stejně postupovat v souladu s výměrem MF a členění podřídít kategoriím tratí.

K popisu finančních modelů, které se používají v zahraničí, Úřad uvádí, že jde bezpochyby o jedno z mnoha řešení. I v případě použití modelu, kde by poplatky odrážely počet cestujících, je povinností SŽDC vždy stanovit cenu v souladu s platnými předpisy, tj. zejména s platným výměrem MF.

Úplnost podání

K námitce SŽDC, že podání KŽC neobsahuje ustanovení zákona o dráhách, s nímž spatřuje rozpor, Úřad uvádí, že KŽC namítal rozpor s § 23 odst. 1 písm. c) a § 33 odst. 1 zákona o dráhách, což uvedl v doplnění podání.

Reklamacce zpoplatnění

K námitce účastníků, týkající se reklamací zpoplatnění, Úřad uvádí, že podle § 20 odst. 1 zákona o dráhách je vlastník dráhy povinen zajistit údržbu a opravu dráhy v rozsahu nezbytném pro její provozuschopnost. Pokud dojde na použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku k závadám, že je nebude možno plnohodnotně využít, bude se jednat o porušení citovaného ustanovení, které by mohlo být kvalifikováno jako přestupek podle § 51 odst. 2 písm. a) zákona o dráhách. V nezavedení reklamačních metod, kterých se KŽC domáhá, neshledává Úřad porušení zákona o dráhách.

Náklady na pomoc postiženým osobám

Z vyjádření SŽDC vyplývá, že cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy zahrnuje provoz svislých výtahů a šikmých pohyblivých chodníků. Z vyjádření ani není zřejmé, zda zahrnuje šikmé schodišťové plošiny, které jsou navíc většinou nefunkční. Kromě zajištění bezbariérovosti SŽDC pomoc postiženým osobám poskytuje pouze v rozsahu možností odpovídajících obsazení železniční stanice personálem SŽDC. Mobilní plošiny určené k manipulaci mezi nástupišťem a vozidlem SŽDC nevlastní, ani neprovozuje. Přehled stupně bezbariérovosti je pro každou stanici a zastávku uveden na webových stránkách SŽDC a v jízdních řádech. Tento přehled je zjevně jediným zdrojem, který poskytuje dopravci informaci o rozsahu přístupových komunikací.

K SŽDC poskytovaným službám Úřad uvádí, že není oprávněn posuzovat, zda došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 52 odst. 6 písm. h) zákona o dráhách. Úřad nesouhlasí s názorem SŽDC, že zpoplatnění přístupové cesty s poskytováním pomoci postiženým osobám nesouvisí. Pokud by SŽDC pomoc poskytovala, musí být dopravci známo, zda je poskytování pomoci postiženým osobám součástí ceny za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy.

Stejně tak není nikde uvedeno, a ani z vyjádření SŽDC není jasné, zda cena obsahuje šikmé schodišťové plošiny. Z vyjádření SŽDC vyplynulo, že některé schodišťové plošiny jsou ve vlastnictví ČD, a proto jejich použití cena nezahrnuje. Dopravce ani nemá možnost zjistit, které šikmé schodišťové plošiny jsou ve vlastnictví SŽDC a které ČD. Rozsah pomoci postiženým a

rozsah poskytovaných služeb je součástí určených podmínek, které je nutno s ohledem na § 13 odst. 1 zákona o cenách k ceně stanovit. Ten však ani v oblasti pomoci zdravotně postiženým osobám stanoven není.

Stanice ve vlastnictví ČD

K ceně za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy ve stanicích, které jsou částečně ve vlastnictví ČD, Úřad uvádí, že informace uvedená v Prohlášení 2020 je zavádějící. Dopravce se totiž nedozví, že v některých stanicích je povinen zaplatit ČD použití přístupových cest nad rámec poplatku SŽDC za užití dráhy. K tomu, aby vůbec mohli cestující dopravce použít přístupové cesty SŽDC, musí navíc použít i přístupové cesty ve vlastnictví ČD. Informace o přístupových cestách jsou uvedeny v článku 11 *Podmínky poskytování služeb prostřednictvím zařízení služeb, cena za poskytnutí těchto služeb a cena za užití vlečky sloužící k napojení zařízení služeb* Prohlášení o dráze celostátní a o veřejně přístupných vlečkách provozovaných společností České dráhy, a. s. č. j. sddf/0058/8 (DFJP) č. j. 70583/2018 (ČD) vydaném Univerzitou Pardubice Dopravní fakultou Jana Pernera a společností České dráhy, a. s. (dále jen „Prohlášení ČD 2020“), který odkazuje na internetové stránky ČD na adresu <http://www.ceskedrahy.cz/nase-cinnost/ostatni-cinnosti-a-servis/zarizeni-sluzeb/-29800/>. Zde je uvedeno zpoplatnění zastavení vlaku ve stanicích, kde je výpravní budova ve vlastnictví ČD, a to včetně cen. Použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy není kategorizováno jako užití dráhy, ale jako použití zařízení služeb podle § 23d zákona o dráhách. Předmětem tohoto řízení však není posouzení Prohlášení ČD 2020. Úřad tedy neprovéřoval zařazení přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy do kategorie užití dráhy nebo použití zařízení služeb v těch stanicích, které jsou ve vlastnictví ČD.

Poplatek za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy, vybíraný SŽDC nepostačuje k tomu, aby osobní vlak ve stanici mohl zastavit. Přestože podle Prohlášení 2020 je v těchto stanicích SŽDC jediným provozovatelem dráhy, informace o požadavku dalšího poplatku tam uvedena není. To Úřad považuje za neurčení rozsahu poskytovaných služeb, tedy nedoložení určených podmínek ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o cenách. Výsledek prověření správnosti zařazení přístupových cest ve vlastnictví ČD do kategorie dráhy nebo kategorie služeb nemá vliv na toto rozhodnutí.

Závěr

Vzhledem k tomu, že kalkulace ceny za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy byla provedena v rozporu s bodem 8, položky 3, části II výměru MF, nebyl dodržen závazný postup při kalkulaci ceny podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách.

Není uveden rozsah poskytovaných služeb podle jednotlivých stanic. To v praxi znamená, že v rozporu s § 13 odst. 1 zákona o cenách nejsou ceny zveřejněny ve vztahu k určeným podmínkám. Podle § 33 odst. 7 zákona o dráhách, se při uzavírání smlouvy o poskytování drážní dopravy na dráze celostátní, regionální, nelze odchýlit od prohlášení o dráze. Podle § 23 odst. 1 písm. d) zákona o dráhách je provozovatel dráhy povinen umožnit provozovat drážní dopravu na dráze za cenu sjednanou podle cenových předpisů, podle písm. c) téhož odstavce sjednávat cenu za užití dráhy nediskriminačním způsobem. Pokud je cena v prohlášení o dráze stanovena v rozporu se zákonem o cenách, je tato část prohlášení o dráze v rozporu s § 23 odst. 1 písm. d) zákona o dráhách a § 33 odst. 3 písm. c) zákona o dráhách.

Podle § 34e odst. 3 zákona o dráhách se v případě, že je některá z částí prohlášení o dráze v rozporu se zákonem o dráhách, stanoví v rozhodnutí přiměřená lhůta, po jejímž uplynutí nelze takovou část použít. Přílohu „C“, část C, bod IV - Cena za použití přístupových komunikací pro cestující ve vlaku osobní dopravy Prohlášení 2020 lze sice uvést do souladu se zákonem o dráhách prostou úpravou textace. Úřad však rozhodl, že učiní SŽDC časový prostor k tomu, aby mohla případně odstranit důvody, pro které byla předmětná část prohlášení o dráze shledána rozporná se zákonem. Úřad dále přihlédl ke skutečnosti, že ceny se začnou uplatňovat až se začátkem jízdního řádu 2020, a to od 15. 12. 2019. Proto Úřad s ohledem na lhůty uvedené

v předchozích obdobných správních řízeních, stanovil lhůtu 90 dnů jako lhůtu přiměřenou pro realizaci požadované úpravy. Po uplynutí této lhůty nelze část prohlášení specifikovanou ve výroku rozhodnutí použít.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ve lhůtě 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. Rozklad se podává k předsedovi Úřadu se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1 a rozhoduje o něm předseda Úřadu.

Mgr. Andrea Zemanská
vedoucí oddělení přístupu ke dráze
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňující dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedených v § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Vyvěšeno dne: 16. 4. 2019

Sejmuto dne:

Na úřední desce ÚPDI vyvěšeno od 16. 4. 2019 do 1. 5. 2019

Rozdělovník:

Účastníci řízení:

- Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČO 70994234, se sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1
- KŽC Doprava, s.r.o., IČO 27423069, se sídlem Meinlinova 336, 190 16 Praha 9 - Koloděje

Ostatním účastníkům řízení je doručováno veřejnou vyhláškou

Dotčený orgán:

- Dražní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2